

default [4]. For this reason the graphological approach of FDE follows a completely different methodological path by adopting various graphic rules which have nothing in common with the method of Analytic Graphology or Graphological Characterology. We should discriminate between the revelation of the personality of the writer (Analytical Graphology's approach) and the revelation of the graphic personality of the writer (JG-FDE approach). First of all, we have to define the purpose of the JG-FDE's investigation and the object of it [6]. In JG-FDE our investigative purpose is to conclude if a certain specimen was produced by a certain graphic personality, not to reveal the psychological aspect of the personality of the writer. For this reason, the methodological supplies are diametrically opposite. Actually, if we examine the graphic rules followed by JG's of graphological education [3, p. 114], so called Judicial Graphologists, we will find out that the points of reference are common to the ones of FDE's of technical approach. In fact, we have to deal with the same scientific requisites which are baptized as different, just because of a misunderstanding in the definitions of the terms. If we should refer to basic common scientific notions, we could indicate the common acceptance of the cerebral origin of writing or the uniqueness of the writing/signature of every individual, which is analogous to the uniqueness of DNA or fingerprints. Therefore, can we simply conclude that all this discordance is just a simple misunderstanding? In my opinion we have to deal with a case of scientific stridency. Students of a certain educational preparation tend to deify the received instruction. When they become scientists they usually remain in the same restrained view of approaching the issue. The vision of the scientist though (and especially of the FDE) should be based on a wide angle. The experience has taught that FDE cases have many particularities, and although there might be some common elements, every case could have severe discrepancies in respect to a standard case [9]. FDE's -maybe more than in other scientific branches- should have a mentality of elevated scientific flexibility. If we should separate the tendencies in modern FDE, we should indicate in just a simple term the content of the dispute: focusing on the dynamical aspect of the Judicial Graphology's mentality and on the technical aspect of the Document Examiners' mentality. In practice, there are cases which demand the prevalence of the dynamical analysis of the gesture. We can imagine testaments of elderly people having grapho-pathological implications, where the technical approach is completely useless. On the other hand, we can imagine a digitally produced document without handwriting, where the dynamical approach is completely inapplicable.

Apart from these cases, which are placed on the edges of the case studies, we usually face forensic problems which demand a combination of both tendencies and scientific mentalities. Given a bank cheque, it is a question of dynamic analysis if the signature is genuine or not and in the same time it is a question of technical analysis if the number of the amount of it is written by the same ink/pen. If not, then it refers again to a dynamic aspect to define if all the numbers have been written by the same hand, even in different times. In another example, in the case of a document in color, it is a technical aspect to ascertain if the signature is original or not (printed in color) and a dynamic aspect to define the authenticity of it.

Undoubtedly, even Judicial Graphology's mentality is really necessary in FDE [7]. In conclusion, given the above, I personally believe that it would be wiser to merge both mentalities in one and common approach of investigation. Using one or another term is not really the core of the problem, which will remain unsolved if we do not break the chains of this sterile confrontation. The rebirth of Graphometry [5] in its modern aspect could be the triggering event which could help us overcome this dead end, since a graphometric approach can analyze the dynamical aspect of the writing by interpreting the graphical parameters in technical data.

Reference

1. Belenski R., Forensic Examination of Signatures, Printed in Great Britain by Amazon, 2017, p.62-64.
2. Bravo A., Soggettività e Oggettività nelle perizie su scritture, Sulla rotta del sole, Giordano editore, 2006, p.13-14.
3. Cristofanelli P., Tecnica e Grafologia Giudiziaria Aggiornamenti e prospettive, a cura di Pacifico Cristofanelli e Silvio Lena, AGI,IGM, 1997, p.113-115.
4. Cristofanelli P., Cristofanelli A., Grafologicamente, CE.DI.S. Editore, Rome, 2004, p.187-190.
5. Galetta G., Firms Elettroniche e Firma Grafometrica//Electronic signatures and graphometric signature, Sulla rotta del sole Giordano Editore, 2020, Prefazione di/Introduction of Marisa Aloia, p.9-16.
6. Gustapane A., Travaglini R., Manuale di Grafologia Giudiziaria Penale/Manual of Judicial Penal Graphology, Bononia University Press, 2016, p.50-105.
7. Kipouras P., Η Δικαστική Γραφολογία ως είδος πραγματογνωμοσύνης/Judicial Graphology as an expertise, Ant.N.Sakkoylas Editor, Athens, 2009, p.253-262.
8. Michalopoulos A., Δικαστική Γραφολογία και Εφαρμοσμένη Χαρακτηρολογία/ Judicial Graphology and Applied Characterology, Afoi P. Sakkoyla Editor, Athens, 1990, p. 150-156.
9. Wakshull M., Forensic Document Examination for Legal Professionals, Library of Congress, USA, 2019, p. 46-49.

Ю. С. Ковальчук,

головний судовий експерт Запорізького НДЕКЦ МВС України, м. Запоріжжя, Україна,
e-mail: kovalchuk-yulia2018@ukr.net

ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ З ПИТАНЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ПІДТВЕРДЖЕННЯ РОЗРАХУНКУ КУРСОВОЇ РІЗНИЦІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Анотація. Розглянуто документи стосовно правильності визначення курсової різниці підприємством під час судової економічної експертизи.

Ключові слова: курсова різниця, монетарна стаття, немонетарна стаття, судово-економічна експертиза.

Abstract. Documents concerning correctness of determining the exchange rate difference by the enterprise while forensic economic analysis are considered.

Keywords: exchange rate difference, monetary article, non-monetary article, forensic economic analysis.

Аннотация. Рассмотрены документы относительно правильности определения курсовой разницы предприятием во время судебной экономической экспертизы.

Ключевые слова: курсовая разница, монетарная статья, немонетарная статья, судебно-экономическая экспертиза.

За умов економічної нестабільності з метою мінімізації ризику можливих втрат від здійснення господарських операцій при зовнішньоекономічній діяльності важливим є процес визнання правильного, своєчасного обчислення та відображення в обліку курсових різниць.

Проводячи судову економічну експертизу з питань стосовно документального підтвердження розрахунку курсової різниці, експерт досліджує операції, що здійснюються у зовнішньоекономічній діяльності в іноземній валюті та які відображаються у бухгалтерському обліку у гривнях, шляхом перерахунку суми в іноземній валюті у гривню із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції за офіційним валютним курсом Національного банку України (далі — НБУ).

Особливості обліку операцій в іноземній валюті (зокрема, нарахування курсових різниць) регламентує Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 (далі — П(С)БО 21) [1].

Курсова різниця — різниця між оцінками однакової кількості одиниць іноземної валюти при різних валютних курсах (п. 4 П(С)БО 21).

Під час дослідження експертом визначеної підприємством курсової різниці з'ясовують, чи є відповідна стаття балансу монетарною, адже курсова різниця виникає лише за монетарними статтями.

Згідно з П(С)БО 21 монетарні статті — статті балансу про грошові кошти, а також про такі активи й зобов'язання, які будуть отримані або сплачені у фіксованій (або визначеній) сумі грошей або їх еквівалентів.

До монетарних статей належать:

- кошти в іноземній валюті, що перебувають у касі або на банківському рахунку підприємства;
- дебіторська заборгованість за відвантажений нерезиденту товар, за який очікується надходження коштів в іноземній валюті;
- кредиторська заборгованість, яка виникла внаслідок придбання підприємством товару у нерезидента на умовах наступної оплати і для погашення якої підприємство сплатить кошти в іноземній валюті.

Слід зазначити, що порядок відображення в бухгалтерському обліку експортних операцій та курсових різниць, що виникають під час розрахунків, залежить від того, яка з подій відбулась першою — відвантаження товару чи отримання попередньої оплати, хоча на практиці можуть виникнути й змішані варіанти розрахунків (наприклад, може відбутися часткове відвантаження товару та частково попередня оплата або післяоплата).

Коли перша подія (відвантаження товару нерезиденту, документальним підтвердженням чого є митна

декларація), то в обліку підприємства виникає дебіторська заборгованість, яка є монетарною статтею балансу. Дохід визначають за курсом НБУ на дату надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок підприємства за поставлений товар.

З метою визначення дати надходження та списання грошових коштів за відвантажений товар експерт досліджує банківську виписку за валютними рахунками підприємства.

Розраховуючи курсову різницю, використовують курс НБУ:

- на дату здійснення операції або на дату балансу (експерт досліджує дані розрахункового рахунку по валюті);
- на дату поставленого товару (експерт досліджує дані митної декларації).

У разі зростання курсу НБУ під час розрахунку курсової різниці виникає позитивна курсова різниця, яку включають до доходів (обороту за Дт рахунку 71 з Кт субрахунку 791), а у разі зниження курсу НБУ під час розрахунку курсової різниці виникає від'ємна курсова різниця, яку списують на витрати (обороту за Кт рахунку 94 з Дт субрахунку 791).

Узагальнена інформація про:

- доходи від курсових різниць за активами й зобов'язаннями підприємства, пов'язаними з операційною діяльністю підприємства в обліку підприємства, відображають на субрахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці» [2];
- витрати на купівлю-продаж іноземної валюти (зокрема, від'ємна різниця між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю) відображають в обліку підприємства на субрахунку 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти» [2].

Експерт для визначення правильності відображених даних за курсовою різницею досліджує оборотно-сальдові відомості, зазначені за субрахунками 714 та 942.

Отже, проводячи судову економічну експертизу з питань стосовно документального підтвердження розрахунку курсової різниці, експерт досліджує банківські виписки за валютними рахунками, митні декларації, оборотно-сальдові відомості за субрахунками 714 та 942 тощо.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 (зі змін та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> (дата звернення: 24.02.2021).
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змін та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 24.02.2021).